

derimod ligger nu meget nær, thi Udvalget burde jo saa i ethvert Tilfælde have søgt at præcisere Udtrykkene i Lovforslagets § 1, forbi der udtrykkelig staar, at det kun er i det Tilfælde, at der ikke skal affiges Dom i en Sag, at den vedkommende Dommer skal affige en Kjendelse om Salæret, men hvor der er en saadan subsidiaer Retshandling ved en anden Ret, er det jo ikke givet, at der ikke skal affiges Dom i en Sag. Der skal jo affiges Dom i Hovedsagen, saa Udtrykket er jo ikke ganske klart. Det er mindre heldigt. Nu kommer imidlertid det andet Spørgsmaal, og det er: Hvorledes kan den subsidiaer Dommer i Jylland opfylde den Fordring, som ogsaa gjøres, for at afgjøre den beskikkede Sagsførers Salær, nemlig den, som Lovforslaget stiller, at Dommeren skal undersøge, hvor vidt han har udført sit Hverv forvarlig. Det er Noget, der efter mit Skøn kun kan afgøres i Forbindelse med Hovedsagen, Noget, som den subsidiaer Dommer, der jo i det Hele taget ikke bekymrer sig om Hovedsagen, ikke tilstrækkelig kan bedømme. Endelig er der en tredje Ting, og det er den Betragtning, som det ærede Udvalg har gjort gjældende, nemlig at Salærets Bestemmelse er en Akt, der ikke bør være udelukket fra Overdomstolens Paakjendelse — det staar udtrykkelig i Udvalgets egen Betænkning —; men naar det er Tilfældet, saa indser jeg ikke, af hvilken Grund den subsidiaer Ret skal paakjende Spørgsmaalet om Sagsførers Salær i Stedet for, at dette skal overlades til Retten i Hovedsagen. Saaledes som Lovforslaget var affattet, idet nemlig Bøgen der var lagt paa den pligtfulde Udbetaling til den vedkommende Sagsfører, naar hans Hverv var endt, var det forstaeligt, at et saadant Hensyn som det, jeg nævnte med Hensyn til Salærets Fastsættelse strax, kunde gjøre sig gjældende, men det ærede Udvalg har jo under Sagens 2den Behandling ved at foranledige en Forandring i Lovforslagets § 2 selv frataget denne Fordring, har selv erkjendt, at Salærspørgsmaalet var Noget, der burde staa i Forbindelse med den øvrige Sag og gaa videre tilligemed den. Dermed bortfalder jo, saa vidt jeg kan skjønne, den eneste Grund til at ønske denne Passus opretholdt i § 1, at Salæret skal fastsættes, saa snart vedkommende Sagsførers Hverv er sluttet. Naar den pligtfulde Udbetaling ikke fastholdes, kan jeg ikke se, at der kan være Noget som helst opnaaet ved at bibeholde den nævnte Passus og derved vel at næste gjøre Forandring i det Bestaaende, naar Udvalget selv er gaaet fra den paa et andet Punkt. Endelig vil jeg ikke undlade at gjøre opmærksom paa en ny Hovedindvending, som jeg ikke omtalte hidt, men som jeg senere er bleven gjort opmærksom paa af en af mine ærede Medforslagsstillere, hvis juridiske Autoritet er ubestridelig. Han har nemlig gjort mig opmærksom paa, at det slet ikke kunde gaa an at stille Spørgsmaalet op paa den

Maade, som slet er, fordi den subsidiaer Dommer — Tingsvidnedommeren vil jeg kalde ham — ikke kunde affige nogen Kjendelse, uden at den maatte blive alternativ. Den subsidiaer Dommer ved jo nemlig ikke, hvem der skal betale Omkostningerne til den vedkommende Sagsfører, og altsaa maatte en saadan Kjendelse komme til at ende med den underlige Konklusion, at Sagsfører N. N. skal have saa meget i Salær enten af det Offentlige eller af vedkommende Part — eftersom nemlig der blev bestemt i Hovedsagen; thi det følger af sig selv, at Omkostningerne i Hovedsagen og Omkostningerne ved den subsidiaer Retshandling maa udredes paa en og samme Maade. Det er som sagt en Indvending, som jeg først senere er bleven gjort opmærksom paa, men den forekommer mig aldeles tilstrækkelig til at paavise det Uholdbare i den Fortolkning, som Udvalget vil lægge i § 1. Paa den anden Side har Udvalget ikke paavist nogen Grund, hvorfor det vilde være særlig ønskeligt at bibeholde en saadan Fortolkning. Det Æneste, som den ærede Ordfører yttrede, var, at man kunde tænke sig det Tilfælde, at, naar en subsidiaer Sagsfører var beskikket til at udføre et saadant Hverv, kunde Hovedsagen blive forliget, inden Hvervet var tilendebragt, og saa vilde der være Vanstuelighed ved at faae Salæret. Det er der dog aldeles ikke. Jeg svarede ikke forrige Gang paa denne Bemærkning, men jeg skal gjøre det nu. Man maa jo erindre, hvorledes det gaar til med Bestikkelsen af en saadan subsidiaer Sagsfører. Det gaar til paa den Maade, at den for en Part beskikkede Sagsfører i Hovedsagen henvender sig til vedkommende Overvorighed for at faae en Sagsfører beskikket paa det andet Sted til at udføre den paagjældende Forretning; han er altsaa vidende om Sagsførers Bestikkelse, og skulde det mærkelige Tilfælde indtræde, at Sagen netop paa et saadant Punkt bliver forliget, skal Sagsføreren i Hovedsagen have sit Salær fastsat af Retten, og saa vil naturligvis derunder blive inddraget Spørgsmaalet om Salæret til den subsidiaer Sagsfører. Som sagt, vi kunne ikke se nogen Grund, hvorfor man skal fravige det Bestaaende, og vi foreslaa derfor, at man bliver ved dette, og altsaa lader denne Passus af § 1 gaa ud, hvorved man ihjel-slaar den Fortolkning, som Udvalget har villet lægge ind der. Jeg har her hentet et Exempel fra en civil Sag, men jeg vil erindre om, at i Justitsager gaar det endnu langt mindre an. Hvor der i en Justitsag er beskikket ved en anden Ret en Sagsfører til at foretage en eller anden Forretning, er det en gammel Regel, at hans Salær fastsættes under Justitsagen og passerer videre igennem Overdomstolene. Hvorledes skulde det nu gaa til, at hans Salær skulde fastsættes af den subsidiaer Dommer og dermed gaa ud af Sagen? Jeg hørte nok, at den ærede Ordfører sagde, at i saadanne Tilfælde skal Salæret altid